

ביצה פרק ראשון ביצה

א) [למקנן ה: 1] 5 שנת סני.
ב) 5) [ע"י ריש ספיה
למרומו], 7) [ריה סני:
8) [ריה 1], 9) [גמטה דריה
לימא], 10) [יוס טוב, ש"ל],
11) [ס"א: 1], 12) [שדל,
13) [ס"א: 1], 14) [ממס 1 טאה,
15) [הי נמי היכא
דליכא ל"ג].

גלוין הש"ס

ג) והא רב אבי מבירא.
ד) עין רעביא קוסה דף מו
ה) ע"א ד"ה והלכת: תוס'
ד"ה ותנן רבא הינו ברבר
שעיקרו: ע"י פסחים דף ל
ע"י תוס' ד"ה להטויה דף

מוסף רש"י

מרבח עליהם עציים.
ומתנול סבוב (שבת כט.).
בראשונה היו משיאין
משואות. לאחר שקדשו
ההדש ולא היו משיאין
למבר שמוס להטות לנלה
להדיע, כי המשואות
מדיעס איתן (ריה כ"ב).
משקלקלו הבורים.
השואו גם הם משואות
שלא מתן ההדש להטעות
ישראל ובי' לא היו משואין
משואות אלא
שמתקדש ביום ל', ובלא
היו משואין לערב על יום ל'
הכל יודעין שההדש מעובר,
ופעם אחת עובדי ב"ד את
ההדש ולא השואו משואות
לעבר ל' והמוס השואוס
בדיים שלהם ופעם אחת
נני הגולה לעשותו חסר
(שם).

מוסף תוספות

א. דאם לא כן מה הושילו
חכמים בהקמת שאסור
עד שישם הואיל שכל
להוסיף ולבטל האיסור.
תוס' פסחים ד' ד"ה להטויה

ותנן אין מבטלין איסור לבתחילה. ואע"ג דמדאורייתא חד בתרי
צביל היינו היכא דמיערב ממילא צבל למערביניהו צדיים
לצטולי אסור דהכי תנן במס' תרומות (פ"ה מ"ט) סאה של תרומה
שפלה לתוך משעים ותשעה של חולין וחזרה ונפלה לתוך סאה
של חולין ורבה עליהן בשוגג מותר

במזד אסור דאין מבטלין איסור
לכתמילה ומשני הני מילי דלאורייתא
צבל דדרבנן מבטלין ומש"ה הפילה
אסור דאין מבטלין איסור לכתמילה
צבל הכא לא אמרינן הכי דשפיר
מבטלין לכתמילה ואם תאמר לעיל (ג.)
גבי עגול דהוי תרומה דרבנן וסיף
עליו וצטול וי"ל דהא לאמר דרבנן
מבטלין * היינו דבצר שעיקרו מדרבנן
כגון מוקצה דעיקרו אינו אלא מדרבנן
צבל דבצר שעיקרו מדאורייתא כגון
תרומה דאיכא שום דבר דלאורייתא
כגון דגן מירוש ויזהר אפילו במקום
שאינו אלא מדרבנן כגון בשאר פירות
אין מבטלין וכן משמע פ' גיד הגשה
(חולין טז.) גבי היאס פלגא דיתא
דמרבא דנפל דקולא סבר מר זר
רב אשי לשעריהו צנתמין פלגי
דיתא א"ל אבה אל מזול בשיעורי
כו ואין מבטלין ואמאי לא הוסיף
עליהן עד * [שש"ס] כדי לצטול אותם
לא שם מינה כיון דעיקר איסורו
דלאורייתא כגון היכא דאיכא כית
(ט) הכי נמי דליכא כית וליכא אלא
איסור דרבנן אין מבטלין *
ומתקלקלו

קא סבר רב אשי קדושה אחת היא והא * רב אשי מבדיל מיומא טבא לחבריה
רב אשי ספוקי מספקא ליה ועביד הכא לחומרא והכא לחומרא אמר ר' זירא
יומא איה אביי כותיה דרב מסתברא * דתנן 'בראשונה היו משיאין משואות
משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין ויצאין ואילו במלכו כותים עבדינן חד
יומא והכא דמטו שלוחין עבדינן חד יומא והשתא דידעינן בקביעא דירחא
מאי טעמא עבדינן תרי יומי משום דשלחו מתם * הזהירו במנהג אבותיכם
בידיכם זמנין דגזרו המלכות גזרה ואתי לאקלקולי אתמר שני ימים טובים של
ר"ה רב ושמואל דאמרי תרוייהו * נולדה בזה אסורה בזה דתנן * בראשונה
היו מקבלין עדות החדש כל היום * (כולו) פעם אחת נשתהו העדים לבא
ונתקלקלו

אינו השאט. אם הוריתי לך לתמול בשכרומי: **אשאלאי.** שכחתי
ושגגתי והיימי מורה זו הימך משום דקימנא לן בשאר דוכתי רב ור'
יומן הלכה כר' יוחנן וכשני יפה דחיתך עד היום וזכרתי: **הא**
אמר רבא. לקמן (דף ה:):

איכו השתא אשתלאי ואמרי לך רב ורבי
יוחנן הלכה כר' יוחנן הא אמר רבא * הלכתא
כותיה דרב בהני תלת בין לקולא בין לחומרא
אמר ר' יוחנן * עציים שגשרו מן הרקל בשבת
אסור להסיקן ביום טוב ואל תשיבני ביצה
מ"ט ביצה משום דביומא נמי חזיא לגומעה
ולא קא שרי לה עד למחר מידע ידיע דבת
יומא אסורה עציים דלא חזו ליומיהו אי שרי
להו למחר אתי למימר ביומיהו נמי שרו
ואתמול משום שבת הוא דלא חזו להסקה
*** אמר רב מתנה * עציים שגשרו מן הרקל**
לתוך התנור ביו"ט מרבה עליהם עציים מוכנים
ומסיקן והא קא מהפך באיסורא כיון דרובא
דהיתרא נניהו כי קא מהפך בהיתרא קא
מהפך והא קא מבטל איסורא לכתחלה דהני
ותנן * אין מבטלין איסור לכתחלה דהני
מילי דלאורייתא אבל בדרבנן מבטלין ולרב
אשי דאמר כל דבר שיש לו מתירין אפילו
בדרבנן לא בטיל מאי איכא למימר * הני
מילי היכא דאיתיה לאיסורא בעיניה הכא
מוקלא קלי איסורא אתמר שני ימים טובים
של גלויות רב אמר * נולדה בזה מותרת בזה
ורב אשי אמר נולדה בזה אסורה בזה לימא

אסור דרב אשי קדושה אחת היא והא * רב אשי מבדיל מיומא טבא לחבריה
רב אשי ספוקי מספקא ליה ועביד הכא לחומרא והכא לחומרא אמר ר' זירא
יומא איה אביי כותיה דרב מסתברא * דתנן 'בראשונה היו משיאין משואות
משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין ויצאין ואילו במלכו כותים עבדינן חד
יומא והכא דמטו שלוחין עבדינן חד יומא והשתא דידעינן בקביעא דירחא
מאי טעמא עבדינן תרי יומי משום דשלחו מתם * הזהירו במנהג אבותיכם
בידיכם זמנין דגזרו המלכות גזרה ואתי לאקלקולי אתמר שני ימים טובים של
ר"ה רב ושמואל דאמרי תרוייהו * נולדה בזה אסורה בזה דתנן * בראשונה
היו מקבלין עדות החדש כל היום * (כולו) פעם אחת נשתהו העדים לבא
ונתקלקלו

אם ציוס שלשים ואחד ועושין צ' ימים יו"ט מספק ומדאורייתא ציוס הראשון שצנתן וציוס השני שצנתן ומו' לא: **מוסריה בזה.** דמד מינייהו
חול הוא ומתה נפשי שריא: **אסורה בזה.** כדמפרש ואזיל: **לימא קסבר רב אשי קדושה אחת היא.** חכמים קבעו על בני גולה לעשותם
לדורות ומתה ספק זה והטילו עליהם כחומר יום ארוך: **והא רב אשי מצדיל.** ומצדק המצדיל בין קדש לחול דקסבר קיס לן בקביעא
דירחא ויו"ט שני חול גמור הוא. משום מנהג אבותינו שלא ידעו בקביעת החדש כמונו ועשאו מספק מאלהין אלהינו עושין אותם: **ספוקי**
מספקא ליה. אם חק חכמים הוא שהוטל על הגלויות לדורות ואפילו יצאו צהם חכמים יודעי העמים יהיו עושין אותן שנים א"כ הרי הוא
מדברי סופרים כיום ארוך או אם הן עשאו מאלהין מספק וחד מינייהו חול ולמתן דקיס ליה בקביעא דירחא צעי אצדולי: **בטויה דרב אשי**
מספקא. דאסיר: **קיס לן בקביעא דירחא.** על ידי שצנתן שמתשצין מולדתם) אנו למדים אם נראה ציוס שלשים אם לאו: **ועבדינן תרי**
יומי. אלמנא חק קבעו הוא מתקנת חכמים על ישראל הרחוקים לעשותן ואפילו צלל ספק הלכך כמד יומא אריכא שזינהו: **בטויה דרב**
מספקא. שאינו חק אלא מדאגת הספק הממירו עליהם הגלויות: **בראשונה.** קודם שקלקלו הכותים והשיאו הם משואות ציוס שלא קבעו
זו החדש כדי להטעות את ישראל: **משיאין משואות.** כמו להעלות משאת העשן מן העיר (שופטים ט) (סימן) מצערה. ובראש השנה(ה) מפרש
להו. ובהן היו יודעין כל בני הגלויות הקרובים והרחוקים את קביעת החדש ולא היו עושין אלא יו"ט אחד בכל מקום: **שהיו שלוחים ויציאים.**
ועד מקום שיכול להגיע בתוך חמשה עשר ימים הם מודיעים ועושין יום אחד והשאר עושין שני ימים: **ואילו צעלו הכותים.** הדרינן
ועבדינן משואות בראש ההרים וידעו הכל: ועבדין חד יומא. בכל דוכתא. והאידנא נמי היכא דמטו שלוחין קודם יו"ט עבדי חד יומא שמתה
מינה לא קבעו עליהם בתקנה לדורות: **דגורי המלכות גזרה.** שלא יתעסקו בצורה וישתכח סוד העיבור מכס ותעבדו נמי חד יומא
ואתי לקלקולי ולעשות חסר מלא ומלא חסר ותאכלו מן צפסח: **אסורה בזה.** שהם ודאי חוק קבעו * להיות כיום ארוך מדרבנן שמתחילה
לא מחמת ספק התחילו לעשותן: **כל היום.** יום שלשים של אלו. ונצערב היו אסורין במלאכה שמתה יתקדש החדש למחר ונמלא שהלילה
הוא יו"ט שכן כל היום מצפין לעדות רואי הלצנה אולי יצאו וכל שעה שצאין עד שמתחן היו מקבלין עדותן ומקדשין חודש צו ציוס:
ומתקלקלו

מילי בראורייתא, אבל היא דמדרבנן אסור, אפילו לכתחילה שרי, ואפילו לרב אשי דאמר לך דבר שיש לו מתירין כגון הני עציים דלמחר שרו לא בטיל, הני מילי היכא דאיתא בעיניה, אבל הני
עציים כבר נשרפו, ולפיכך בטלי ושרי למפא(2) בתנור. והאי דאמרי רב ושמואל בשני ימים טובים של ר"ה נולדה בזה אסורה בזה, דתנן בראשונה היו מקבלין עדות כר'. שימ מרקתני ספא אם
באו מן המנחה ולמעלה והגיוס אותו היום קדש ולמחר קדש וקדושה אחת היא. פירוש, שבבת הוונע פעמים היו עושין ר"ה ב' ימים טובים, לפיכך החמירו בכך ועשאו קדושה אחת.

כא ב מיי פ"ב מה' יו"ט הלכה יא סנה
לאין מה ע"ה טו"ש' א"ח
מן קין ספיק ב:
בא ב מיי פטוי מה'ג
מא"ס ה' ה' ה'
1) [פ"ט] הלכה יב סנה
לאין קמה טו"ש' יו"ד מיי
ט"ז ספיק ה:
ב) ד מיי שט ע"ו
הלכה כו טו"ש' שס
ספיק ו:
ב) ה' (מיי פ"ב מה'ג
יו"ט הי"א) טו"ש' טו"ש'
י"ד מיי ק"ב ס"ד כ"ג'ה'
ע"ן טור א"ח מיי מקנ:
ל ו מיי פ"א מהלכות
יו"ט הלכה כ' סנה
לאין מה טו"ש' א"ח מיי
מקנ ספיק ה:
לא ב מיי פ"ג מהלכות
קדוש השדש הלכה
ה:
ל) ה מיי שס פ"ה הלכה
ופ"א מה'ג יו"ט
הלכה ה:
ל) ט מיי פ"א מהלכות
יו"ט הלכה כ' סנה
לאין מה טו"ש' שס
(וסקמן מה ספיק א):
ל) ד מיי פ"ג מהלכות
קדוש השדש הלכה
ה:
רבינו הגנאל

אמר רבא הלכתא כותיה
דרב בהני תלת בין לקולא
בין לחומרא. והיא א"ח
דארון, ואר"ך ב' י"ט
של ר"ה, רב אמר נולדה
בראשון אסורה אפילו
בשני, ואר"ך ב' י"ט של
גלויות רב אמר נולדה
בראשון מותרת בשני, ורב
א"ח מספקא ליה הוה
עביד דחומרא, מבדיל
מיומא טבא לחבריה,
שפא יו"ט שני חול הוא,
ומקדש שפא אתמול היה
חול ועכשיו ביום שני
יו"ט, אמר רבה כותיה
דרב אשי מסתברא כר'.
דהוא אביי ואמר כרב
מסתברא דתנן בראשונה
כר'. ואסיקנא והאידנא
דידעינן בקביעא דירחא
מ"ט עבדינן בגולה תרי
יומי, משום דשלחו וידעו
מאי הוה הוהר לעשות שני
יומי כמנהג אבותיכם,
דיחושין שפא גזרו שפד
וישכחו חשבון הקביעות
והבאו ליד קלקול.
א"י יוחנן עציים שגשרו
מן הרקל בשבת אסור
להסיקן ביו"ט ואל תשיבני
ביצה. כלומר אל תקשה
עלי. ומפני מה [אנן]
מתיר ביצה שנוולדה
בשבת כי מותר לאוכלה
ביו"ט כר', ופשוטה
היא. והלכתא כותיה
בעציים ולא בביצה. אמר
רב מתה עציים שגשרו
מן הרקל לתנור ביו"ט
מרבה עליהן עציים מוכנין
ומסיקן, דקדיל איסור
עציים כי האי חונא
גזרה היו מדרבנן שמת
יעלה ותלוש, ואע"ג
דקדילא און מבטלין איסור
לכתחלה (ביו"ט) (6). הני
מילי בראורייתא, אבל היא דמדרבנן אסור, אפילו לכתחילה שרי, ואפילו לרב אשי דאמר לך דבר שיש לו מתירין כגון הני עציים דלמחר שרו לא בטיל, הני מילי היכא דאיתא בעיניה, אבל הני
עציים כבר נשרפו, ולפיכך בטלי ושרי למפא(2) בתנור. והאי דאמרי רב ושמואל בשני ימים טובים של ר"ה נולדה בזה אסורה בזה, דתנן בראשונה היו מקבלין עדות כר'. שימ מרקתני ספא אם
באו מן המנחה ולמעלה והגיוס אותו היום קדש ולמחר קדש וקדושה אחת היא. פירוש, שבבת הוונע פעמים היו עושין ר"ה ב' ימים טובים, לפיכך החמירו בכך ועשאו קדושה אחת.

(6) א"י מןן לבטל אסור למחילה אפילו בחול אסור וי"ט. 3) ושמתה דא לא בטיל אסור לאמת ומי' תוס' פסחים ד' ע"ב ד"ה השדש וי"ט.

ביצה פרק ראשון ביצה

1. ויאמר אל העם הוי נבנים לשלישת ימים אל תגשו אל אשה: שמות יט טו
2. לך אמר לקם שרבו לקם לאהליכם: דברים ה כו
3. לא תגע בו ד' בני סקול יסקל או ירה יורה אם בהקמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בקה: שמות יט יג
4. ואיש לא יעלה עמוק וגם איש אל ירה בכל הקר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול הקר והוא: שמות לו ג

רבינו חננאל

רב אדא ורב שלמן. וכן אמר רבא אף מתקנת רביזו ונאליך ביצה אסורה^א, מי לא מודה רביזו שאם לא באו עדים מן המנחה ולמעלה שיהא אותו היום קדש ולמחר קדש, הנה תמצא לרביזו נמי שני ימים טובים כי האי גונא כי הם קדושת אחת. שמי שאפילו בני א"י צריכים להיות עושין ר"ה שני ימים. אמר רבא הלכתא כרב בהני תלה בין לקולא בין לחומרא, כבר פירשנוהו למעלה.

א) עי' מ"ס' לאן דיה מ' לא מודה מ' שהשקט על פי רבינו ע"ה.

ובקש ר' אציעור להפקירו לעניים. וא"מ אי קסבר קדושה ראשונה קדשה לשעמה ולא קדשה לעמיד לבל א"כ מה הריעו עניים זוה הא היו יכוילין לפדותו קודם אכילה שהרי לא היה חומה לירושלים ולא היו יכוילין לבל צדוק לא יפלו קודם אכילה וי"ל לפרש"י ינחא דפי' קדושה ראשונה אכילה דרבי אליעזר קדשה לעמיד לבל א"כ יכוילין העניים לביצה פירות לירושלים ולאכלן שם בלא פדייה אי נמי אפילו ס"ל לא קדשה לעמיד לבל מ"מ היו מרויחין העניים דהא הקדש שזה מנה שחללו על שזה פרוטה ממולל ואפילו לכתמילה בזמן הזה כדאי' צברין (דף כט. ב):

מכדי בתיב גם הצאן והבקר א"ל ירעו וגו'. פירוש מכדי כתיב אל מול ההר ההוא דמשמע כל זמן שהוא בהוייתו בקדושה ששכינה שרייה עליו דוקא אסור אבל נסתלקה שכינה מותר וא"כ צמחן היוכל למה לא וי"מ והא אל מול ההר ההוא בלחות אחריות מכדי וצמחן היוכל ואמר קודם לכן בלחות הראשונה וז"ל לא צמחן היוכל לא שמעין שריותא בלחות הראשונה ופירש צנוקטרס שלא נסתלקה שכינה ממנו מיום מתן תורה עד יום שהוקס המשכן ועד צעשירס צאייר צשנה השנית שנעלה הענן וא"כ שריותא דצמחן היוכל לא היו עד שנה שניה ואז נאמר כבר אל מול ההר ההוא דמשמע מיה שריותא כדפי' כך שיטת הצנוקטרס והזקק הוא דהא דצמחן היוכל משמע שגם בו ציוס דמתן תורה הותרו לעלות כשימשוך היוכל שלא היו קולות רק בלחות הראשונה צמחן וא"כ ליכא למימר שריותא דצמחן היוכל לא היה עד השנה שניה ועוד כיון דמההוא משמע הישר צדיק דכדפי' א"כ אין צריך מנין אחר להמירו מיד דהוא אחריות לאחר הזמן כדפרישית לעיל לכן נראה לי ה"פ מ"ס צמחן היוכל וכו' למה לא והלא בלאו הכי יש להמיר מסבא דהא לא אסר להם לעלות אלא משום שכינה וא"כ ממילא משתריין כשנסתלקה השכינה והא דקאמר מכדי כו' זה שלא תאמר דצמחן היוכל אחי למשירי כשיפסקו שכינה עדיין והאי תירא לא היה שמעין ממילא מסבא והשתא לא תפשוט מדי הא לא אפשר לומר דמכדי כתיב גם הצאן והבקר אל ירעו בלחות האחריות א"כ שם קולות ומסתמא ה"ה נמי בצדקות הראשונות שנאסרו כל זמן ששכינה בה אפילו כשיפסקו הקולות כמו באחריות א"כ צמחן היוכל לא צא להמיר (אלא) כשיפסקו הקולות (שנסתלקה) שכינה והאי תירא שמעין ממילא מסבא אלא שמע מינה שצריך מנין אחר להמירו:

מי אא מודה רבן יוחנן בן זכאי בו' דהיום קדש ואמחר קדש. וא"מ והא הוא עצמו תקן לקבל עדות החדש כל היום ופי' הצנוקטרס הני מיילי לענין שמונין המועדות מיום הראשון ואפילו צאו לאחר המנחה אבל מלעשות יום שני קדש לא נעקרה תקנה ראשונה ממוקמה וקשה דמנין ליה הך סברא דתקינו לענין מועדות לחוד הא לענין יום טוב הוא יום שני נמי קדוש וא"כ תהא הביצה אסורה ואימא כיון שהתקין שיהו מקבלין כל היום א"כ כשהיו עושין שני ימים הם מספק ושמי קדושות מינה וביצה מותרת לכן נראה כפירוש ר"ח דגרס מי לא מודה שאם לא צאו כו' ומ"מ קשה דכיון שלא צאו א"כ היו שני ימים מספק וא"כ שמי קדושות מינה וביצה מותרת וי"ל דהא שם שם לא צאו עדים עד סמוך לחשכה ומיד החשך ולא היה שבות ציוס כדי לקבל עדותם ומ"מ היו יכוילין דאמר התקינו שיהו מקבלין עדותם כל היום היכא דיכא דצאו עדים כדפי' ומ"מ יש ליישב פ"ש ודקשיא לך מנא ליה הך סברא ה"פ מי לא מודה רבן יוחנן בן זכאי וכו' כגון קודם חורבן דהוי קדושה אחת ואם כן גם לאחר חורבן נמי כשהיו עושין שני ימים כמו קודם חורבן הם קדושה אחת: מנינות

להפקירו לעניים. שלקטוהו הם ועלוהו לירושלים ויאלכוהו שם. שהיה עליו תורה להעלות שם הפירות: **כדי נמנו** עוין חזירי והסירוהו. לפדותו ולהעלות דמיו. ואע"ג דלאחר חורבן הוא קסברי קדושה ראשונה קדשה לשעמה וקדשה לעמיד לבל וצריך להעלות הפירות או הדמים: **טעמא דנמנו הא לא נמנו לא.** ואע"ג דממילא יתא למתקמא קמיימא דהא כדי לעטר שוקי ירושלים הוא דהוה וכוון דמרבא מה לנו לעטרה לנורח הנכרים ואפילו הכי צריך מנין: **מאי ואומר.** כלומר כיצד לנו למדין מן המקרא הראשון ולמה נאמרו שנים: ה"ק. כך למד מן הראשון מכדי כתיב היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה וממילא אישתרו צמחיש לאחר שלשה ימים שקבלו את המורה למה ליה למסדר ולמיתן להו רשות לשוב לאלהיהם דהיינו תשמיש: ש"מ. האילי וקודשא בריך הוא אסר צעי למשרייה הוא גופיה צדיק וה"ה לכל דבר צמחין: ופי' סומא. כלומר וקרא דצמחן היוכל דליף מנא מנייה להכי הדר ציה וליף מהשתא דהכי קאמר לך ופי' תימא דהאי שבו לכס לאו למשירי תשמיש דהא ממילא משתרי אלא לזויתן לשוב בצמות המלך על כחן שלא לגרוע עונת נשותיהן: ע"ש. מהכא צמחן היוכל שימשוך בהסתלק שכינה מן ההר ויארין המוקט את קולו כמנהג המוקט בצמחיה. לזון אחר צמחן היוכל שימשוך המוקט מלמקו והכי מפרש לה במכילתא צמחן היוכל צפוק היוכל: **מדי כתיב.** בלחות האחריות ואיש לא יעלה עמך וגו' (שמות לו) מספיה דקרא יליף אל מול ההר ההוא כל זמן שהוא בהויית קדושתו ששכינה עליו אסור אבל נסתלקה שכינה מותר שמעין ממילא למה ליה ללכודי שריותא צדיק בלחות הראשונה ולמימר נסתלקה שכינה ממנו יעלו והלא לא נסתלקה שכינה ממנו מיום מתן תורה עד אחד צדש שהוקס המשכן ועד צעשירס צאייר שנעלה הענן והיה לו ללמוד הישר כשנסתלק מאל מול ההר ההוא. וצמחן תענית (דף כא):

נמי מההוא קרא ילפינן דתניא רבי יוסי ואמר לא מקומו של אדם מכדו אלא הוא מכד מקומו של זמן שהשכינה הימה בהר אמרה תורה גם הצאן והבקר אל ירעו וגו' נסתלקה שכינה אמרה תורה צמחן היוכל המה יעלו צהר. הלכך למה ליה לכתוב צדיק המה יעלו ולא אישתרי ממילא מדוקיא דההר ההוא ש"מ צריך מנין אחר להמירו כו': הני מיילי **דאורייתא.** באיסור שיצא מפי הגבורה הורכנו לשמוע הישר מפי אצל צמחן דרבנן לא צעין שריותא צדיק אלא מכללא: ש"ס כרם רצעי. דהא דהוורח להעלות פירות עצמן צמחן יוס' דרבנן הוא וקא צעי מנין ואע"ג דליכא למשרייה מכלל: וז"ס ציפה נמי וכו'. השתא הדר רב יוסף לאסוקי מלתא דאמרי' אף מתקנת רבן יוחנן בן זכאי ואילך ציפה אסורה: ציפה צמחן מי הוא. כלום הוצרכה צמחן הראשון לאסורה: מהרצ ציפה המוקט. ומחזור תקנה ראשונה שלא לקבל עדות אלא עד המנחה: **מסורה לצ"ח.** אין נזקקין להם אלא צ"ח והם יודעין טעמו של דבר ולא יעשו: **לל מסורה.** ליד הכל היא צבה ואין הכל צאין לישאל וסומכין על מנהגן: מי לא מודה כו'. אע"ג דתקן לקבל עדות החדש כל היום להיות מונין למועדות מן הראשון ואפילו צאו עדים לאחר המנחה אבל מלעשות י"ט שני לא נעקרה תקנה ראשונה ממוקמה: אמר

אמר רבי יוחנן בן זכאי וכו' דהיום קדש ואמחר קדש. וא"מ והא הוא עצמו תקן לקבל עדות החדש כל היום ופי' הצנוקטרס הני מיילי לענין שמונין המועדות מיום הראשון ואפילו צאו לאחר המנחה אבל מלעשות יום שני קדש לא נעקרה תקנה ראשונה ממוקמה וקשה דמנין ליה הך סברא דתקינו לענין מועדות לחוד הא לענין יום טוב הוא יום שני נמי קדוש וא"כ תהא הביצה אסורה ואימא כיון שהתקין שיהו מקבלין כל היום א"כ כשהיו עושין שני ימים הם מספק ושמי קדושות מינה וביצה מותרת לכן נראה כפירוש ר"ח דגרס מי לא מודה שאם לא צאו כו' ומ"מ קשה דכיון שלא צאו א"כ היו שני ימים מספק וא"כ שמי קדושות מינה וביצה מותרת וי"ל דהא שם שם לא צאו עדים עד סמוך לחשכה ומיד החשך ולא היה שבות ציוס כדי לקבל עדותם ומ"מ היו יכוילין דאמר התקינו שיהו מקבלין עדותם כל היום היכא דיכא דצאו עדים כדפי' ומ"מ יש ליישב פ"ש ודקשיא לך מנא ליה הך סברא ה"פ מי לא מודה רבן יוחנן בן זכאי וכו' כגון קודם חורבן דהוי קדושה אחת ואם כן גם לאחר חורבן נמי כשהיו עושין שני ימים כמו קודם חורבן הם קדושה אחת: מנינות

- א) ר"ה לא: ג) ויבמות כו) א שריחין לט, ד) ולעיל ד: ט) ועי' רש"י, ו) פס"ח: ז) עד לחמ שוקים המסכן צעשירס, ח) ולעיל ע"ה, ט) פס"ח: טו) ועי' מ"ס' ר"ה לא: ד"ה וקס ותוס' מעלה י. ד"ה דכ"ע ותוס' שבעת טו. ד"ה דכ"ע ותוס' חגיגה ג: ד"ה עמון, ט) וי"ל אלא צמחן צמחן, טו) ס"א יט

מוסף רש"י

ובקש להפקירו לעניים. ששאלו שם פירות ואלוים שם שהיה עליו תורה להעלותן (דף כא). והתירוהו. ולהעלות הדמים, כיון דהמיר ירושלים לא משו לה ממש לעטרה מעתה (שם). הלכתא בותיה דרב בהני תלה. שאמר לענין ציפה זו משנת לוי"ט, ולקמיה צמחן ימים טובים של גלות מלק להקל והשלישי צמחן ימים של ראש השנה מלק להמירו (דף כא).

מוסף תוספות

א) דאפילו כשהשכינה היא בהר לא היה נאסר להם להעלות כי אם בתוך מתן תורה שהיה קדוש מאז שהיתה שם שכינה בקולות ולפידים ועשו. שיהו ב. עדים עד הערב שנהיגו אותו היום קדוש ולמחר קדוש. רבינו מנחם. ג) וברש"י שפיר אב באו, והכי פירושא, אם באו מן המנחה ולמעלה סמוך לחשכה. מ"פ.

